

שם השיעור-איך אוהבים ארץ ומולדת?

משך: 45 דקות

מטרת העל: העמקת הבירור האישי והערכי של החניכים סביב אהבת הארץ והקשר למולדת, תוך חיבור בין זהות, עשייה ואחריות אזרחית.

מטרות ביניים:

החניכים יחקרו ויבטאו רגשות אישיים כלפי המולדת.
החניכים יעמיקו באידיאל הציוני על פי הרצל ויבינו את הרלוונטיות שלו כיום.
החניכים יזהו קשר בין אהבת הארץ לבין אקטיביות, נתינה ועשייה.
החניכים יחשבו על דרכים מגוונות לביטוי אהבת הארץ בחיי היומיום.

מערך שיעור:

שלב	תוכן
פתיחה 10 דק	התחילי בלהציג את עצמך: שם, מקום מגורים בארץ, תפקיד בצבא, תפקיד בבית הספר. לאחר מכן, כל חניך מציג תמונה אחת של שני מקומות שהוא אוהב בארץ ושתי תמונות של מקום שהוא אוהב בחול תפתחי דיון עם השאלות האלה: - למה בחרתם דווקא את התמונות הללו? - האם המקום בארץ קשור גם לאנשים מסוימים בחיים שלכם? - האם אפשר לאהוב מקום בלי להיות קשורים אליו בזהות שלנו? - האם החיבור למקום בארץ הוא משהו שנבנה עם הזמן או משהו מולד? - האם הייתם רוצים לחיות בחו"ל? למה כן / למה לא? - מה יש במקום בחו"ל שאין בארץ, ומה יש בארץ שאין בשום מקום אחר?
גוף 30 דק	שיר וזהות (נספחים א'-ג')

השמיעי לחניכים את השיר "יכול להיות שזה נגמר", חלקי להם את מילות השיר. בקשי מהחניכים לסמן מילים/משפטים שבלטו להם. כל חניך בוחר שורה או צמד מילים משמעותי ומשתף במליאה. פתחי בשאלות האלה לדיון: האם אתם מסכימים עם האמירה "יכול להיות שזה נגמר"? "היה להם בשביל מה לקום בבוקר" – בשביל מה הם קמו? בשביל מה אתם קמים בבוקר? מדוע השיר כתוב בלשון עבר? מה פירוש הביטוי "לבנות ולהיבנות"? האם השיר רלוונטי גם היום? בקשי מחניך להקריא ציטוט "חברת מופת" של הרצל פתחי בשאלות האלה לדיון: האם לדעתכם הגשמנו את אידיאל הציונות לפי הרצל? למה הרצל מתכוון באמירה "אידיאל אין סופי"? האם אידיאל כזה רלוונטי גם כיום? מה נדרש מאיתנו היום כדי לממש את החזון? חלקי את התלמידים אל עבודה בזוגות: יצירת סטיקר שעליו יהיה ציור של מה שבעיניהם הכי ישראלי (משפט, סמל, מקום בארץ וכו'). תני להם כ-10 דקות עבודה ואז בקשי מהם להציג את התוצרים ולהסבירם בכיתה	
סכמי את השיעור ושאלי: האם אהבה למקום מחייבת גם אחריות כלפיו? מה גורם לנו להישאר מחוברים למקום גם כשקשה בו? אימרי יש דרכים רבות לאהוב ארץ ומולדת. אהבת הארץ מורכבת מנופים, שפה, תרבות, אנשים וזיכרונות תחושת בית. לצד הקשיים, הציונות היא אידיאל מתמשך שדורש עשייה יומיומית, נתינה ואחריות. האהבה מתבטאת בפעולה בלמידה, בעשייה, בהיכרות ובהשקעה.	סיכום 5 דק

עזרים: כלי כתיבה ודפים, כרטיסיות רצף היסטורי מודפסות, דפים גזורים בגודל סטיקר, מחשב ומקרן.

נספחים: מילות השיר "יכול להיות שזה נגמר"

אומרים שהיה פה שמח לפני שנולדתי

והכל היה פשוט נפלא עד שהגעתי

שומר עברי על סוס לבן, בלילה שחור

על שפת הכינרת טרומפלדור היה גיבור

תל אביב הקטנה, חולות אדומים, ביאליק אחד

שני עצים שיקמים, אנשים יפים מלאים חלומות

ואנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות

כי לנו, לנו, לנו ארץ זאת

כאן, איפה שאתה רואה את הדשא

היו פעם רק יתושים וביצות

אמרו שפעם היה כאן חלום נהדר

אבל כשבאתי לראות לא מצאתי שום דבר

יכול להיות שזה נגמר

אומרים שהיה פה שמח לפני שנולדתי

והכל היה פשוט נפלא עד שהגעתי

פלמ"ח, פינג'אן, קפה שחור וכוכבים

אנגלים, מחתרת וילקוט הכזבים

שפם ובלורית, כאפיה על צוואר, ירון זהבי

אלתרמן, תמר, בחורות יפות, מכנסיים קצרים

והיה להם בשביל מה לקום בבוקר

כי לנו, לנו, לנו ארץ זאת

כאן, איפה שאתה רואה את הדשא

היו פעם רק יתושים וביצות

אמרו שפעם היה כאן חלום נהדר

אבל כשבאתי לראות לא מצאתי שום דבר

יכול להיות שזה נגמר

אומרים שהיה פה שמח לפני שנולדתי

והכל היה פשוט נפלא עד שהגעתי

אומרים שהיה פה שמח לפני שנולדתי

והכל היה פשוט נפלא עד שהגעתי

ד' - ציטוט "חברת מופת" של הרצל.